

بهای اشتراك
 مفادكرات مجلس
 فوائين و آگهي‌ها
 شماره كامل
 ساپانه ۴۰۰ ريال
 > ۶۰۰ >
 > ۸۰۰ >

محل ادايه
 مجلس شورای ملی
 شماره تلفن: ۳۰۴۴۸ و ۳۰۸۹۶ و ۳۸۸۹۴ و ۳۸۸۹۰
 روزنامه بومه

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: کلبه فوائين بومه و مقررات - گزارش کيسپه‌نوا - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهي‌ها - روزنامه

سال دهم

شنبه ۸ آذر ماه ۱۳۳۳

شماره ۲۸۵۵

خودمرا پانشکر از مقام رياست خانم ميهدم (احسنت).
رئيس - بنده هم خیلی متشكرم از توجه آقایان و اميدوارم انشاءالله كارهای مملكت ببعور خودش وارد بشود و بجزريان بيهتد و ما هم با صيبيت كه همه بيكد بنگر داريم هكاري كنيم و كارهای كشور را انجام بدهيم. آقای فئات آبادی
فئات آبادی - بنده خواستم عرض كنم كه اصلا فائب نبودم كه با اجازه پايی اجازه باشد.
رئيس - اگر اشتباه شده باشد اصلاح ميشود. آقای مشرفاطمی
دكتر مشرفاطمی - بنده اجازه خواسته بودم ولى بنده را جزو فائين نوشته اند.
رئيس - تا آن ساعتى كه تعطيل شد هر تقاضائى رسيده بود بنده با اجازه منظور كردم و اگر بعد از آن آمده است فائب نوشته اند. آقای ثقة الاسلامی
ثقة الاسلامی - بنده دير آمدم فائب نبودم.
رئيس - فرق نميكند آقایان بكنه دير آمدند جریمه ميشوند
عبدالصاحب صفائی - فرمان اكر تمهد كنند كه منظم بيايند بيشده هم را
رئيس - ديگر نظرى نيست؟ آقای صدر زاده
صدر زاده - علاوه از اينكه از كيسپه يون درخواست مرخصى كردم ملاحظه فرموديد كه فقط چند دقيقه دير آمدگى داشتم
رئيس - شا يك اجازه كنى داشتهيد كه بكيسيون رفته اگر تصويب شد اين فئيت هم مشمول آن خواهده شد. نسبت بصورت مجلس نظر ديگرى نيست؟ (گفته شد - خير)
 صورت مجلس جلسه قبل تصويب شده.

ميراشرفی . دكتر نيرومند . سنندجی . ابراهيمی . دكتر سيد امامی . دكتر بينا . خاكباز . سهرابيان . استغفر . فغنجرى . فابئين . بيان اجازه . آقایان . نقابت . نغضی . دكتر حمزوى . بيان تا كو . دكتر مشرفاطمی . تربتى . پيراسته . دكتر سعيد حكمت . مسعودى . صدرزاده . عبدالرحمن فرامرزی . جليلوند . فئات آبادی . مكرم . سراف زاده . مسعودى . سالار بهزادى . شيفى . مهيان زاده . كيكاسى . حميديه . تيمورناش . مهندس ظفر . محمود افشار . فرود . بهادرى . دكتر جزايرى . مهندس جفرودى . فريد اراكى . نراقى . بهبهانى . ثقة الاسلامی . دكتر رحمل . دكتر شاهكار . اربه . رضا افشار . زكنه . پناهى . كيو . بوداغيان امير تيمور كلالى
 دير آمده با اجازه . آقای سرمه ده دقيقه
 دير آمدگان . بيان اجازه . آقایان . هلم سلطان مراد بختيار . قرشى . مهدوى . سعيدى لارى . صدقى . مرتضى حكمت . دكتر هيد . دكتر افشار . هر كدام دو دقيقه .
 امير احتشامى يازده دقيقه
رئيس - نسبت بصورت مجلس احترامى نيست؟ آقای نقابت .
نقابت - عرض كنم راجع بصورت اسامى فائين كه فرائت شد و در اول هم اسامى بنده فرائت شده با اينكه تأخير بنده بيش از بيست دقيقه نبود معذلت بنده از توجهى كه جناب آقای رئيس برائى حسن انتظام مجلس شورائىلى معلى است كه بايد بوغاييف معلى خود قيام و اقدام بكنند (صحیح است) ولى اشكال در اينجاست كه گاهى عدم توجه بعضى از آقایان و وزراء بهوائج حوزه هاى انتهابيه باعث ميشود كه يك حالت رخوت و كودورتى در هم ايجاد ميشود (صحیح است) و چون بنده بيش از اين راجع به صورت مجلس اجازه بحث ندارم با هم عرض

شماره مسلسل ۶۷
 دوره هجدهم مجلس شورائىلى

مذاكرات مجلس شورائى ملی

جلسه ۶۷
 صورت مشروح مذاكرات مجلس روز شنبه دوم آذر ماه ۱۳۳۳

فهرست مطالب:

- ۱- تصويب صورت مجلس
- ۲- بيانات قبل از دستور - آقایان: دكتر آهى - انتشار صادقى - كاشانى
- ۳- تقديم لايعه - بودجه سال ۱۳۳۳ ولايعه - تفريغ بودجه سال ۱۳۳۱ مجلس شورای ملی - بوسيله آقای اميدسالار
- ۴- تقديم دفتره لايعه - بوسيله آقای معاون نخست وزير
- ۵- تقديم طرح راجع باضافه شمن حداقل مدت جلسات - بوسيله آقای مشابهى ومسكوت ماندن آن
- ۶- بقيه مذاكره در گزارش كيسپه يون هاى فرهنگ و بودجه راجع باهمام فارغ التحصيلهاى رتبه اول دانشكده ها بجزايعه
- ۷- تعيين موقع دستور جلسه بعد - شتم جلسه مجلس ساعت نه و ربع صبح برياست آقای رضا حكمت تشكيل گرديد

۱- تصويب صورت مجلس
رئيس - صورت فائين جلسات قبل فرائت ميشود
 (بشرح زير خوانده شد)
 صورت فائين و دير آمدگان جلسه پنجمين ۲۴۷ بان ۱۳۳۳
 فائين با اجازه . آقایان صادق بوشهرى عبدالحميد بختيار . عبدالرحمن فرامرزی مكرم . شادلو . مهدوى . اورنگ . كيكاسى مرتضى حكمت . محمود افشار . كاشانى اسكندرى . جفرودى . سنندجى . كى نژاد ازلان . دكتر سيد امامى . خرازى . و دكتر

هم مذاكرات مشروح خصت هفتمين جلسه از دوره هجدهم قانون گذارى

۴. بیانات قبل از دستور آقایان دکتر آهی افشار صادقی، کاشانی، مهندس شاهرخ‌فاهی، ارباب رئیس - سفر از آقایان نقاشی نطق قبل از دستور کرده اند. آقای دکتر آهی فرماید -

اولاً من متشکر از اجناب آقای کاشانی همکار عزیز که نوبت خود را بواسطه اهمیت مباحث بنده با اینها سرگرداگرد فرمودند - آقایان محترم ملاحظه فرمودند بنده چندان تمایلی نشنم و صحت زیاد ندارم که مسکن است مربوط به تربیت حرفه‌ای من باشد مینماید با مشاهده اوضاع داخل و خارج مجلس خود را ناگرمی می‌بینم و مشتاقان خواسته توجه همکاران عزیز را بیکدیگر چند موضوع اساسی که ملت خرابی اوضاع میهن عزیز است جلب نماید تا بلیکه مقید افتد و نجاتی پیدا شود عده‌ای از ازمای روی پاس و ناامیدی اصلاح وضع کشور را باید آلو آرزو و حتی غیر ممکن میدانند و از این فکر که اساس کار مملکت دار است صرف نظر نموده متفقند چون اوضاع اصلاح باید پذیرد این باید سعی نمود با گروهی بنده‌ای در این محیط آشفته و متغیر تأمین حفظ جان رفاه و آسایش حال کرد ولی با چنین طرز فکری باید با تمام ثواباً جداً مبارزه نمود زیرا بطور کلی در وضع فعلی کشور دست بنده یا تشکیل دست و فرقه دادن یعنی نقاشی تفرقه یعنی بی‌سروامانی جامعه بی‌بصورتی که در این محیط آذربایکی که منظور همان صرفاً مملکت داری باشد و لازم است حکومت دموکراسی است متأسفانه بوجود نیامده است.

آقایان عزیز موضوع نفت گذشت ، هشتاد و هفت است که از هر این دوره مجلس میگذرد برای کسانیکه تصدیق نمایند که خدمت بی‌بهن عزیز است تمام این مدت جز حالت انتظار و بی‌تکلیفی چیزی در دست نداشتند و تحمل وضع داخل و خارج مجلس صرفاً بامیه این بوده که موضوع نفت بگذرد تا بلیکه بتوان چاره‌ای ساخت و فکری نمود ولی اکنون با تصویب قرارداد نفتا وارد مرحله جدیدی از عمر این مجلس می‌شویم عده زیادی از ما که رأی موافق بقرارداد مزبور دادیم خیلی امید و ارامیم در نتیجه کتایش که در وضع مالی کشور بزودی پیدا خواهد شد بتوان سرسوزنی اوضاع خراب مملکت داد البته آقایان همگی احوال داری که از هر فضای زندگ زده امور وطن عزیز ما از هر جهت محتاج برود و باید با توجه به اوضاع فعلی و این چند سال دموکراسی اگر وقت تجدید نظر اساسی در طرز تفکرات داری ما نشود عواقب آنست که سهل است چندین برابر آرام اگر بدون توجه با اصلاحات اساسی مد رف کنیم به چه نتیجه مطلوب حاصل نخواهد شد (صمیم است) که کشور ما با پدرمان گرداب و منجلاب

فرط و خواهیم ماند که تا ببال در آن فرق می‌تواند فرض از این مریض این است که هر گاه ما نتوانیم تحولی در تمام کشور مملکت ایجاد کنیم که ما را از این برکت‌ها محیب عقب مانده گی بی‌سروامانی و فقر و فلاکت دور نماید و این حال ما را اولاً ماست توکل بقدر بلاخر که در امری لازم است ولی لایزال گری و سهل انگاری در اینست: بوظایفی که به عهد می‌باید نسلی است خداوند متعال نه تنها نمی‌بندد بلکه به بطور حتم نخواهد بخشید زیرا بمسائلش من معروف از تو حرکت از خدا برکت پس مقید هر فرد دلسوز و علاقمند وطن این امیدواری بیجا که اگر خدا باشد مشاهده اوضاع داخل و خارج میهن مشغول و غمناک و کوه نظری ما را می‌رساند و جز این را خداوند متعال و نفرین آترا با زمانه کان با خداوند فرستاد از بی‌استانی ترین ملل زنده زمان حال است (صمیم است) که در گذشته بنده شیخی از مودعی و سیاسیون خارجی پیش از هر ملت دیگر کشور خود را قوامی تمدن بشر نموده بنا شود در نتیجه عدم توجه دقیق و روفق ما با اوضاع جهان اینست هم‌دم از ملل دیگر شود چه بسا سرافکندگی و شرمساری برای ما و نسلهای آتی ما زیرا با حرف و خود ستاشی جاهلانۀ چنانچه فعلاً رسم ورش زندگی فردی و اجتماعی ما شده و الا همان خدائیکه پیش از همه خورش را می‌زیمند و کمتر از هر ملت متقدم دیگری باور ما رسم عمل بکنیم بجائی نخواهیم رسید و روزی چشم باز خواهیم کرد که دیگر پیشانی را سوزی نخواهد بود درست است که چگونگی تاریخ بر عرض و طول ما ببرد این روزین کمتر شم سیاسی آموخته و بهین علت کتر شده که اراده ملت نتوانست باشد در تعیین سرنوشت خود نفوذ زیادی داشته باشد ولی در عوض بتدعیق تمام کسانیکه با ما مردم تماس گرفته اند ملت ما توأم با ملامتند میماند نسبت با مردم کشور خود بدون تریزید و شکی نخواهد توانست خود را از اینها که وضع خطرناک نجات دهد نتیجه سالها عدم توجه و علاقه ما مردم بوضع اجتماعی و امور کشور است که این خانه خرابی را در تمام شئون برای ما بیچار آورده من در اینجا مجبورم بجا از عدم برداردن هر زیر ایرانی معذرت بخوام اگر بناچار هر مصلحتی می‌تواند بملت دلسوزتکی و رعایت دوستی زیاد بی پرده و صریح بنظر میرسد بنحینه من برای اینکه ما بتوانیم هر چه زودتر سر و سوزنی بزندگی ملی خود بدهیم که جارت ازرقا و آسایش فرد فرد ما و ترقی

کلی در ذاتی از حق خود خواهیم بود - پرستی و سوز اهدم و جود حسن همکاری و سزناط دوستی هنگامی کارهای کشور ما در انجام خواهد گرفت و فرد فرد ما و قهر ، جاهل و عالم از این وضیعت غری و مایوس کننده رهائی خواهیم یافت و در بین ملل مترقی جهان خواهیم توانست عرض اندام کنیم که وجداناً بقدر آنچه ما در این افراد سایر ملل فکر اساسی در باره خود و اوضاع دردم ریخته کشور ما در برابر این کشورها و دستگامهایش مشاهده نشود باز جای شکرش باقی است که افرادی از همین جامعه هر چند وقت یکبار پیدا شده اند با تفکر و هوش و شجاعت خود نه تنها از انقراض این کشور جلوگیری کرده اند بلکه توانسته اند تکلیف بحالت رستگاری و بیعالی این جامعه بگذرانند از آقایان محترم اینجاس که مستان اقتضا دارد خواهش کنم برای این تانیه هم شده وضع اسفناک را در کشور ما در روزهای قبل از سلطنت رضا شاه قنیه دراز هر چه زودتر اجتناب دارا بود مجسم فرمایند وضع زندگی افراد و جامعه ما در بیش از سی سال قبل بقدری متضخ و مسرفه بود که نه فقط خارجی ارزشی برای ما قائل نبود و ما هیچ حسابی ننشاند بلکه افراد مهم ما از ناامیدی و بیچارگی اغلب یا جلا می‌گردانند یا از ناچاری برای حفظ حیثیت و جان و مال خود بتبیت دول دیگر در می‌روند پس درود بروج پاک رضاشاه فقید بگانه و رادردی که توانست از فرط علاقه بیهن عزیز با کاردانی و اراده نزلزل ناپذیر معصوم بقدر مانع از انقراض حتمی و ورکشکنی ما ایرانیها شده تا حدی جاده ترقی و تکامل ما را صاف ننماید زیرا در نتیجه مساعی و سوز و زاری ما شاه قنیه است که جامعه امروز ما با جامعه سی سال پیش از علاظ بقدر آمدن و باز شدن چشم و گوش تفاوت بازریداری دارد بر این آقایان عزیز در وضیعت فعلی هم که ما و نامملمت ما بحق از طرز زندگی خود ناراضی هستیم چنانچه بعضی همین متوال بگذرد نمی‌توانیم بقای صمیمی در این دنیای امروزه برای خود فرض کنیم اشتباه معض است اگر تصور شود که تغییر تنها متوجه هیات حاکمه است اگر کار وطن عزیز پیش رفتی مدارس و اوضاع آن چنانچه در همین دوره نادر بکرات تکرار شده از هر جهت خراب و وخیم است علتش هیروی است که بیش از همه مربوط بکسانی است که همواره ادهای شایستگی و لیاقت نمی‌بایند و مهارت است اول از این لایقانی ما با مردم جامعه

و وظیفه شناسی را در خود گشته با کنار گذاشته بنام سی و هشتاد با اصلاح مروتان دوستی هنگامی کارهای کشور ما در انجام خواهد گرفت و فرد فرد ما و قهر ، جاهل و عالم از این وضیعت غری و مایوس کننده رهائی خواهیم یافت و در بین ملل مترقی جهان خواهیم توانست عرض اندام کنیم که وجداناً بقدر آنچه ما در این افراد سایر ملل فکر اساسی در باره خود و اوضاع دردم ریخته کشور ما در برابر این کشورها و دستگامهایش مشاهده نشود باز جای شکرش باقی است که افرادی از همین جامعه هر چند وقت یکبار پیدا شده اند با تفکر و هوش و شجاعت خود نه تنها از انقراض این کشور جلوگیری کرده اند بلکه توانسته اند تکلیف بحالت رستگاری و بیعالی این جامعه بگذرانند از آقایان محترم اینجاس که مستان اقتضا دارد خواهش کنم برای این تانیه هم شده وضع اسفناک را در کشور ما در روزهای قبل از سلطنت رضا شاه قنیه دراز هر چه زودتر اجتناب دارا بود مجسم فرمایند وضع زندگی افراد و جامعه ما در بیش از سی سال قبل بقدری متضخ و مسرفه بود که نه فقط خارجی ارزشی برای ما قائل نبود و ما هیچ حسابی ننشاند بلکه افراد مهم ما از ناامیدی و بیچارگی اغلب یا جلا می‌گردانند یا از ناچاری برای حفظ حیثیت و جان و مال خود بتبیت دول دیگر در می‌روند پس درود بروج پاک رضاشاه فقید بگانه و رادردی که توانست از فرط علاقه بیهن عزیز با کاردانی و اراده نزلزل ناپذیر معصوم بقدر مانع از انقراض حتمی و ورکشکنی ما ایرانیها شده تا حدی جاده ترقی و تکامل ما را صاف ننماید زیرا در نتیجه مساعی و سوز و زاری ما شاه قنیه است که جامعه امروز ما با جامعه سی سال پیش از علاظ بقدر آمدن و باز شدن چشم و گوش تفاوت بازریداری دارد بر این آقایان عزیز در وضیعت فعلی هم که ما و نامملمت ما بحق از طرز زندگی خود ناراضی هستیم چنانچه بعضی همین متوال بگذرد نمی‌توانیم بقای صمیمی در این دنیای امروزه برای خود فرض کنیم اشتباه معض است اگر تصور شود که تغییر تنها متوجه هیات حاکمه است اگر کار وطن عزیز پیش رفتی مدارس و اوضاع آن چنانچه در همین دوره نادر بکرات تکرار شده از هر جهت خراب و وخیم است علتش هیروی است که بیش از همه مربوط بکسانی است که همواره ادهای شایستگی و لیاقت نمی‌بایند و مهارت است اول از این لایقانی ما با مردم جامعه

و وظیفه شناسی را در خود گشته با کنار گذاشته بنام سی و هشتاد با اصلاح مروتان دوستی هنگامی کارهای کشور ما در انجام خواهد گرفت و فرد فرد ما و قهر ، جاهل و عالم از این وضیعت غری و مایوس کننده رهائی خواهیم یافت و در بین ملل مترقی جهان خواهیم توانست عرض اندام کنیم که وجداناً بقدر آنچه ما در این افراد سایر ملل فکر اساسی در باره خود و اوضاع دردم ریخته کشور ما در برابر این کشورها و دستگامهایش مشاهده نشود باز جای شکرش باقی است که افرادی از همین جامعه هر چند وقت یکبار پیدا شده اند با تفکر و هوش و شجاعت خود نه تنها از انقراض این کشور جلوگیری کرده اند بلکه توانسته اند تکلیف بحالت رستگاری و بیعالی این جامعه بگذرانند از آقایان محترم اینجاس که مستان اقتضا دارد خواهش کنم برای این تانیه هم شده وضع اسفناک را در کشور ما در روزهای قبل از سلطنت رضا شاه قنیه دراز هر چه زودتر اجتناب دارا بود مجسم فرمایند وضع زندگی افراد و جامعه ما در بیش از سی سال قبل بقدری متضخ و مسرفه بود که نه فقط خارجی ارزشی برای ما قائل نبود و ما هیچ حسابی ننشاند بلکه افراد مهم ما از ناامیدی و بیچارگی اغلب یا جلا می‌گردانند یا از ناچاری برای حفظ حیثیت و جان و مال خود بتبیت دول دیگر در می‌روند پس درود بروج پاک رضاشاه فقید بگانه و رادردی که توانست از فرط علاقه بیهن عزیز با کاردانی و اراده نزلزل ناپذیر معصوم بقدر مانع از انقراض حتمی و ورکشکنی ما ایرانیها شده تا حدی جاده ترقی و تکامل ما را صاف ننماید زیرا در نتیجه مساعی و سوز و زاری ما شاه قنیه است که جامعه امروز ما با جامعه سی سال پیش از علاظ بقدر آمدن و باز شدن چشم و گوش تفاوت بازریداری دارد بر این آقایان عزیز در وضیعت فعلی هم که ما و نامملمت ما بحق از طرز زندگی خود ناراضی هستیم چنانچه بعضی همین متوال بگذرد نمی‌توانیم بقای صمیمی در این دنیای امروزه برای خود فرض کنیم اشتباه معض است اگر تصور شود که تغییر تنها متوجه هیات حاکمه است اگر کار وطن عزیز پیش رفتی مدارس و اوضاع آن چنانچه در همین دوره نادر بکرات تکرار شده از هر جهت خراب و وخیم است علتش هیروی است که بیش از همه مربوط بکسانی است که همواره ادهای شایستگی و لیاقت نمی‌بایند و مهارت است اول از این لایقانی ما با مردم جامعه

و وظیفه شناسی را در خود گشته با کنار گذاشته بنام سی و هشتاد با اصلاح مروتان دوستی هنگامی کارهای کشور ما در انجام خواهد گرفت و فرد فرد ما و قهر ، جاهل و عالم از این وضیعت غری و مایوس کننده رهائی خواهیم یافت و در بین ملل مترقی جهان خواهیم توانست عرض اندام کنیم که وجداناً بقدر آنچه ما در این افراد سایر ملل فکر اساسی در باره خود و اوضاع دردم ریخته کشور ما در برابر این کشورها و دستگامهایش مشاهده نشود باز جای شکرش باقی است که افرادی از همین جامعه هر چند وقت یکبار پیدا شده اند با تفکر و هوش و شجاعت خود نه تنها از انقراض این کشور جلوگیری کرده اند بلکه توانسته اند تکلیف بحالت رستگاری و بیعالی این جامعه بگذرانند از آقایان محترم اینجاس که مستان اقتضا دارد خواهش کنم برای این تانیه هم شده وضع اسفناک را در کشور ما در روزهای قبل از سلطنت رضا شاه قنیه دراز هر چه زودتر اجتناب دارا بود مجسم فرمایند وضع زندگی افراد و جامعه ما در بیش از سی سال قبل بقدری متضخ و مسرفه بود که نه فقط خارجی ارزشی برای ما قائل نبود و ما هیچ حسابی ننشاند بلکه افراد مهم ما از ناامیدی و بیچارگی اغلب یا جلا می‌گردانند یا از ناچاری برای حفظ حیثیت و جان و مال خود بتبیت دول دیگر در می‌روند پس درود بروج پاک رضاشاه فقید بگانه و رادردی که توانست از فرط علاقه بیهن عزیز با کاردانی و اراده نزلزل ناپذیر معصوم بقدر مانع از انقراض حتمی و ورکشکنی ما ایرانیها شده تا حدی جاده ترقی و تکامل ما را صاف ننماید زیرا در نتیجه مساعی و سوز و زاری ما شاه قنیه است که جامعه امروز ما با جامعه سی سال پیش از علاظ بقدر آمدن و باز شدن چشم و گوش تفاوت بازریداری دارد بر این آقایان عزیز در وضیعت فعلی هم که ما و نامملمت ما بحق از طرز زندگی خود ناراضی هستیم چنانچه بعضی همین متوال بگذرد نمی‌توانیم بقای صمیمی در این دنیای امروزه برای خود فرض کنیم اشتباه معض است اگر تصور شود که تغییر تنها متوجه هیات حاکمه است اگر کار وطن عزیز پیش رفتی مدارس و اوضاع آن چنانچه در همین دوره نادر بکرات تکرار شده از هر جهت خراب و وخیم است علتش هیروی است که بیش از همه مربوط بکسانی است که همواره ادهای شایستگی و لیاقت نمی‌بایند و مهارت است اول از این لایقانی ما با مردم جامعه

و وظیفه شناسی را در خود گشته با کنار گذاشته بنام سی و هشتاد با اصلاح مروتان دوستی هنگامی کارهای کشور ما در انجام خواهد گرفت و فرد فرد ما و قهر ، جاهل و عالم از این وضیعت غری و مایوس کننده رهائی خواهیم یافت و در بین ملل مترقی جهان خواهیم توانست عرض اندام کنیم که وجداناً بقدر آنچه ما در این افراد سایر ملل فکر اساسی در باره خود و اوضاع دردم ریخته کشور ما در برابر این کشورها و دستگامهایش مشاهده نشود باز جای شکرش باقی است که افرادی از همین جامعه هر چند وقت یکبار پیدا شده اند با تفکر و هوش و شجاعت خود نه تنها از انقراض این کشور جلوگیری کرده اند بلکه توانسته اند تکلیف بحالت رستگاری و بیعالی این جامعه بگذرانند از آقایان محترم اینجاس که مستان اقتضا دارد خواهش کنم برای این تانیه هم شده وضع اسفناک را در کشور ما در روزهای قبل از سلطنت رضا شاه قنیه دراز هر چه زودتر اجتناب دارا بود مجسم فرمایند وضع زندگی افراد و جامعه ما در بیش از سی سال قبل بقدری متضخ و مسرفه بود که نه فقط خارجی ارزشی برای ما قائل نبود و ما هیچ حسابی ننشاند بلکه افراد مهم ما از ناامیدی و بیچارگی اغلب یا جلا می‌گردانند یا از ناچاری برای حفظ حیثیت و جان و مال خود بتبیت دول دیگر در می‌روند پس درود بروج پاک رضاشاه فقید بگانه و رادردی که توانست از فرط علاقه بیهن عزیز با کاردانی و اراده نزلزل ناپذیر معصوم بقدر مانع از انقراض حتمی و ورکشکنی ما ایرانیها شده تا حدی جاده ترقی و تکامل ما را صاف ننماید زیرا در نتیجه مساعی و سوز و زاری ما شاه قنیه است که جامعه امروز ما با جامعه سی سال پیش از علاظ بقدر آمدن و باز شدن چشم و گوش تفاوت بازریداری دارد بر این آقایان عزیز در وضیعت فعلی هم که ما و نامملمت ما بحق از طرز زندگی خود ناراضی هستیم چنانچه بعضی همین متوال بگذرد نمی‌توانیم بقای صمیمی در این دنیای امروزه برای خود فرض کنیم اشتباه معض است اگر تصور شود که تغییر تنها متوجه هیات حاکمه است اگر کار وطن عزیز پیش رفتی مدارس و اوضاع آن چنانچه در همین دوره نادر بکرات تکرار شده از هر جهت خراب و وخیم است علتش هیروی است که بیش از همه مربوط بکسانی است که همواره ادهای شایستگی و لیاقت نمی‌بایند و مهارت است اول از این لایقانی ما با مردم جامعه

که در تحریک گرفتن معقول چند نفر از افراد سمن فصلی بندهان تسریع نمایند (صحیح است - اعست)

رئیس - آقای کاظمی

کاشانی - قبل از اینکه وارد اصل امر بپردازم که در باب اختصار است با شما صحبت کنم از آنجا که در این موضوع از اینجهت حائز اهمیت است که از افعال جامعه مسلمانان کمال مشورت را دارد و مرض کنینم این تذکر مربوط به خون ریزی و قتل و وحشتی است که در دست راست کشورهای مسلمان تونس و الجزیره حکم فرماست و دولت فرانسه با نهایت قناعت بدون توجه به آسایش ملل استقلال طلب تونس و الجزیره دست به سبکبارتاریخی جمعیت زدماست (صحیح است) و مسلمانانی که هیچ کلمه جز استقلال طلبی و مبارزه با استعمار فرانسه را ندارند بنفک و خون میکشند (صحیح است) و این امر برای همه ملل مسلمان از جمله ملت مسلمان ایران بسیار ناگوار است من در این مجلس مقدس که مجلس یک کشور مسلمان است به ملل آزاد جهان صریحاً تسلیم میدمم دیگر گذشت آنوقت که فرانسویها و انگلیسیها و هلندیها تازه با بر بیگر ملل مسلمان بیژند ۱۰۰ نفر از بیگانهان در حلقه ملل مستقل در آمدند و باید الجزیره مرا کشیم در درجهم ملل آزاد جهان قتل خود را بدست گیرند و این تسلط مذکورانه دستگاه استعماری فرانسه بقایم و بیعت است آبانها حکومت فرانسه از قضیه هندوچین درس عبرت نگرفته و آبا هیئت حاکمه فرانسه متوجه نشده اند که این ظلم و تعدی و فحاشی فرانسویها بود که هندوچین را بدست گویست ها افکنند مسلط ملل مسلمان جهان اجازه نخواستند داد که فشار و تضییقات و قتل عامهای بی دردی فرانسه در الجزیره تونس و این ملل زنده بدهد راه ملیت های تابناک مدعی آنها بطرف کمونیزم سوق بدهد (صحیح است) من بوجهت یکی از لحاظ اینکه مبارزات ملت تونس و الجزیره برای بدست آوردن استقلال است و دیگران که این ملتها مسلمان وهم یکشما هستند (صحیح است) و برای دفع شر کفار مبارزه میکنند بیازارت آنها علیها فاصحان استقلال و حکم رانان غیر مسلم احترام میگذازم از دولت میخوانم که با همکاری همه ملل مسلمان ایران احترام گذاشته بنیایندگان خود سازمان ملل متحد دستور آید صادر نماید (صحیح است) که جزوهای که اقتدار عمومی ملت ایران می بستند راه دیگری را در پیش نگیرد (صحیح است) و امیدوارم دولت فرانسه اسلحه خود را برای بردارن مسلمانان فرانسه (صحیح است) و در برابر توقات ملل تونس و الجزیره که جز بدست آوردن استقلال و آزادی چیز دیگری نیست بیش از این یا فشاری ندهد و بکشت و کشتار مسلمانان خانه دهد (صحیح است)

اما مرایش بنده راجع به هندوچین است و بیانات عمومی است که عرض مجلس شورای ملی میمانم و امیدوارم اولیای امور این

تذکرات بی فرضانه را مورد توجه قرار دهند تا انشاءالله قسمتی بنفع اکثریت مردم سلطت برداشته شود

قسمت اول مرایش بنده مربوط به مسئله ذغال است این موضوع از اینجهت حائز اهمیت است که ارتباط مستقیم با آسایش و حیات طبقه متوسط و کم بضاعت دارد (صحیح است) و چنانچه این امر فرستاد غیر ذغال و با شروع بارندگی و بنده آمدن راهها ذغال مورد احتیاج عامه در دسترس نباشد نه تنها همه کنیز در مشقه خواهند بود بلکه بیم آن می رود که همدای از هوطنان بی حیات ما که روزمره ذغال و خاکه روزهای سخت زمستان را فراهم می کنند خدا نکرده تلف شوند

کدام نیکم دولت داده اند که مصرف ذغال زمستان شهر تهران تأمین است زیرا آقایان نمایندگان معترم از کمبود ذغال مستعزفند (عبدالرحمن فرامرزی - همه شان نه) و بهترین نمونه کمبود ذغال همین که کار پردازی مجلس شورای ملی باشد که کوشش که برای تأمین مصرف ذغال ابعاد خانه مجلس شورای ملی نموده تا اکنون موفق نگردیده است و با ذکر این نمونه باید در نظر گرفت که خانواده های بی بضاعت و بی سرپرست و بیرون خانه نیاورده و زنها و بچها و صغیرها چگونه میتوانند خود را از آسیب سرمای زمستان حفظ نمایند

من هم قبول دارم که باید سیستم سوخت عوض شود این ابتکار اسامال و سال دیگر و این زمستان نیست برآمدی که در آمد کم دارند و با بنده ریا که عالمه را در زیر کرسی نگه میدارند نمیشود تکلیف کرد ذغال سنگ مصرف کنند یا بخاری نفتی بکار ببرند بلکه میزان عایدات و چگونگی زندگی اجتماعی است که مصرف ذغال چوب را در صلکت برآورد داده و اگر در وقت درنومه استفاده جنگل خسارت جانی برای مردم بی بضاعت شده و مجاز برای تهیه ذغال بصرف برسد و کوره های نفتی تأسیس شود هم ذغال مورد احتیاج تأمین است و هم آسایشی به جنگل ها که سرمایه های ملی هستند نرسد (صحیح است) بنده این دولت که گرانی و کمبود ذغال را تشخیص داده است و به ولی آنچه است مسلمات در درجه اول گرانی قیمت حمل و نقل موجب افزایش قیمت و کمبود ذغال است زیرا فقط یک چهارم قیمت ذغالی که در تهران مصرف میشود بدست تهیه کنندگان ذغال در جنگل میرسد و سه چهارم دیگر مربوط بکارهای مختلف زمستانه میماند ذغال است و معلوم نیست کدام یک از دستگاههای اقتصادی دولت خود را مسئول میداند که در باب تنزل قیمت حامل و نقل بطور طبیعی اقدام اساسی بعمل آورد تا قیمت ذغال بالا نماند (صحیح است) دیگر اینکه طبق افعال تنزل پیدا کنند رسیده چون امکان تهیه ذغال در جنگلهای کنار چاه وجود ندارد و از طرف جنگل

جنگلهای بخوان احیای جنگلهای مغربوه ذغال سوژی در آن نواحی منوع است باید برای تهیه ذغال باهاج جنگلهای کاه مونها و خریداران ذغال بداخل و امان جنگل یعنی محل تهیه ذغال کمتر میرونه و اصولاً بملت بارندگی زیاد این کوره ها غیر قابل عبور میشود از اینجهت اسرار دارند که تهیه کنندگان ذغال چندین کیلو متر ذغال را با وسایل محلی بکنار چاه بیاورند تا برای حمل وسیله کابین آماده باشند و همین امر یعنی حمل مقدار متنابهی ذغال از محل کوره های ذغال سوژی تا کنار چاه مشکل است و لاقال مدت مدیدی وقت لازم دارد و چنانچه بارندگی های زمستانی شروع شود امکان راه یافتن کامیونها بداخله جنگل کابلی از بین میرود و در نتیجه حمل ذغالها میسر نمیشود

در جنگل تهران میسر نخواهد بود من از دولت تقاضا میکنم در این مورد چون جای عامه سکتیری از هوطنان بی بضاعت ماردین است عیلا اقدام جدی کند و مطلب را بفرستد کار گزارانند

صنعتاً موقع را مغتنم سازند و از بی شکاه اعلیحضرت هابونی استفاده میکنند و امر اکیبی برای تشکیل انجمنهای خیریه که همه ساله در تهیه ذغال مستندان پیشقدم بودند صادر فرمایند که هنوز وقت نگذشته بداد مردم بی بضاعت برسد چون تردیدی نیست که جمیع های خیریه از نیروی مادی معنوی اعلیحضرت هابونی الهام میگيرند در سکتین الا لام مستندان خاصه در زمستانهای سخت سهم بسزایی دارند (آقرین در سال گذشته در چنین موقعی انجمن خیریه طهران و سایر انجمنها تشکیل شده بود و مقدار متنابهی شاخه ذغال جهت توزیع تأمین آماده داشت و اسامال اگر مجال از دست داده شود کمبود ذغال خسارت جانی برای مردم بی بضاعت خواهد داشت

قسمت دوم مرایش بنده راجع بجلو گیری عملی از توسعه مصرف تریاک و شیره و کواکایف و سایر ادرویه مغذره است کم نادر مریش اصلی این سه مهله که چگونه و با چه وسایلی توسعه پیدا کرد و حتی دولتهای گذشته برای مصرف تریاک جایزه میدادند و روسای دارائی ولایاتی که مصرف تریاک را افزایش میدادند یا دایم میگردانند (فرانسیز) مشروبات الکلی را هم فرمایند که دولت تازه بطری یک تومان مالیات آنرا اضافه کرده و میخوانم یک دستگاه رسومات تازه صادره استعمال مشروبات الکلی هم شرعاً و هم قانوناً ممنوع است) مگر من گفتم مشروبات الکلی نباید ممنوع شود ؟

من نمی خواهم توضیح بدهم که چگونه بیگانگان مخصوصاً انگلیسها در رواج این سه مهله یقیناً کرد و خواستار نمودن مردم و تعدی بر اصحاب بلل مساهمی نمودند ولی می خواهم عرض کنم ممکن است دولت بعضی

اقدامات را بعلت کمبود بودجه با منصف مالی نتواند بعمل آورد ولی جلوگیری کردن از توسعه استعمال تریاک و شیره و سایر مشروبات آن بول لازم ندارد متناسفانه باید عرض کنم که کم کم نسل جوان سلطت دارد این درد خانان سوخت مبتلا می شود و اکنون مصرف مرفین و کواکایف و شیره و سایر ادرویه مغذره کم نوزا تباه و اسباب را تا توان میسازد سرعت پیش میرود و کم کم در بین بعضی اقنیا تمیم پیدا میکند بنده نمی خواهم بدوات ایراد بگیرم که چرا کلاسترها صاحبان همه شیره کشانها را که از این طریق بشرمانه صاحب آلا ف و الواف شده اند از این عمل باز نیاندازد چون میترسم بجای اینکه گردن کلفتها و صاحبان شیره کشانها های عهد امکن راه یافتن کامیونها بداخله جنگل کابلی از بین میرود و در نتیجه حمل ذغالها میسر نمیشود

در جنگل تهران میسر نخواهد بود من از دولت تقاضا میکنم در این مورد چون جای عامه سکتیری از هوطنان بی بضاعت ماردین است عیلا اقدام جدی کند و مطلب را بفرستد کار گزارانند

صنعتاً موقع را مغتنم سازند و از بی شکاه اعلیحضرت هابونی استفاده میکنند و امر اکیبی برای تشکیل انجمنهای خیریه که همه ساله در تهیه ذغال مستندان پیشقدم بودند صادر فرمایند که هنوز وقت نگذشته بداد مردم بی بضاعت برسد چون تردیدی نیست که جمیع های خیریه از نیروی مادی معنوی اعلیحضرت هابونی الهام میگيرند در سکتین الا لام مستندان خاصه در زمستانهای سخت سهم بسزایی دارند (آقرین در سال گذشته در چنین موقعی انجمن خیریه طهران و سایر انجمنها تشکیل شده بود و مقدار متنابهی شاخه ذغال جهت توزیع تأمین آماده داشت و اسامال اگر مجال از دست داده شود کمبود ذغال خسارت جانی برای مردم بی بضاعت خواهد داشت

قسمت دوم مرایش بنده راجع بجلو گیری عملی از توسعه مصرف تریاک و شیره و کواکایف و سایر ادرویه مغذره است کم نادر مریش اصلی این سه مهله که چگونه و با چه وسایلی توسعه پیدا کرد و حتی دولتهای گذشته برای مصرف تریاک جایزه میدادند و روسای دارائی ولایاتی که مصرف تریاک را افزایش میدادند یا دایم میگردانند (فرانسیز) مشروبات الکلی را هم فرمایند که دولت تازه بطری یک تومان مالیات آنرا اضافه کرده و میخوانم یک دستگاه رسومات تازه صادره استعمال مشروبات الکلی هم شرعاً و هم قانوناً ممنوع است) مگر من گفتم مشروبات الکلی نباید ممنوع شود ؟

من نمی خواهم توضیح بدهم که چگونه بیگانگان مخصوصاً انگلیسها در رواج این سه مهله یقیناً کرد و خواستار نمودن مردم و تعدی بر اصحاب بلل مساهمی نمودند ولی می خواهم عرض کنم ممکن است دولت بعضی

اقدام جدی نوری بعمل آورد و اسکتون که دیگر هایدات دارند بیایند فکری هم بحال این جوانان مسلول بکنند چون بهودی این عهد خود سب سلامت باقی افراد ملت ایران خواهد بود

چهارمین مطلبی که باید بر عرض برسانم سه هزار ربالی است که دولت از زوار عتبات عالیات دریات میدارند این مبلغ هم علاوه نیست و هم در شان حکومتی نیست که شرعاً و قانوناً باید مروج دین اسلام و مذنب حقه اقتیا تمیم پیدا میکند بنده نمی خواهم بدوات ایراد بگیرم که چرا کلاسترها صاحبان همه شیره کشانها را که از این طریق بشرمانه صاحب آلا ف و الواف شده اند از این عمل باز نیاندازد چون میترسم بجای اینکه گردن کلفتها و صاحبان شیره کشانها های عهد امکن راه یافتن کامیونها بداخله جنگل کابلی از بین میرود و در نتیجه حمل ذغالها میسر نمیشود

در جنگل تهران میسر نخواهد بود من از دولت تقاضا میکنم در این مورد چون جای عامه سکتیری از هوطنان بی بضاعت ماردین است عیلا اقدام جدی کند و مطلب را بفرستد کار گزارانند

صنعتاً موقع را مغتنم سازند و از بی شکاه اعلیحضرت هابونی استفاده میکنند و امر اکیبی برای تشکیل انجمنهای خیریه که همه ساله در تهیه ذغال مستندان پیشقدم بودند صادر فرمایند که هنوز وقت نگذشته بداد مردم بی بضاعت برسد چون تردیدی نیست که جمیع های خیریه از نیروی مادی معنوی اعلیحضرت هابونی الهام میگيرند در سکتین الا لام مستندان خاصه در زمستانهای سخت سهم بسزایی دارند (آقرین در سال گذشته در چنین موقعی انجمن خیریه طهران و سایر انجمنها تشکیل شده بود و مقدار متنابهی شاخه ذغال جهت توزیع تأمین آماده داشت و اسامال اگر مجال از دست داده شود کمبود ذغال خسارت جانی برای مردم بی بضاعت خواهد داشت

قسمت دوم مرایش بنده راجع بجلو گیری عملی از توسعه مصرف تریاک و شیره و کواکایف و سایر ادرویه مغذره است کم نادر مریش اصلی این سه مهله که چگونه و با چه وسایلی توسعه پیدا کرد و حتی دولتهای گذشته برای مصرف تریاک جایزه میدادند و روسای دارائی ولایاتی که مصرف تریاک را افزایش میدادند یا دایم میگردانند (فرانسیز) مشروبات الکلی را هم فرمایند که دولت تازه بطری یک تومان مالیات آنرا اضافه کرده و میخوانم یک دستگاه رسومات تازه صادره استعمال مشروبات الکلی هم شرعاً و هم قانوناً ممنوع است) مگر من گفتم مشروبات الکلی نباید ممنوع شود ؟

من نمی خواهم توضیح بدهم که چگونه بیگانگان مخصوصاً انگلیسها در رواج این سه مهله یقیناً کرد و خواستار نمودن مردم و تعدی بر اصحاب بلل مساهمی نمودند ولی می خواهم عرض کنم ممکن است دولت بعضی

راه اقدامات مفیدی بنمایند (بجهانی - ولی وزیر راه سکر)

خاطر نمایندگان معترمانه را باین نکته متوجه میسازم که اینجناب بر حسب سابقه فطری و تربیت خانواده کی بهیچوجه نمی توانم عرض نظری در مرایشم داشته باشم و هر مطلبی را که از پشت این تریبون عرض نمایندگان معترمانه و ملت نجیب ایران می رسانم منحصراً بیان حقایق و مطالب است و کلماتی تبعیت از نژاد و جدان و مصالح عالیه ملیکتان آن را نوهی غیبت شخصیت داده ام و چون در محیط آزادی تعصبات خود را بیابان رسانیده ام که آزادی فکرو مزار حسین اهل ملی علیه السلام و قیود سایر اشخاص را و بتعبد اینجناب سکتیری وضع عوارض و خراج برای این مردم متدین و حق پرست شایسته نیست و بی شک توجه و هوای خاصه ائمه اهل علیهم السلام باها این ملک را از گردن حوادث و بحرانی بی دردی مصون نگه داشته حالا چه بهتر که دولت این عایدی را از سر دیگر تأمین کند و از مسافرین پولدار که با مرکا و اروپا برای گردش و تفریح میروند و چند هزار تومان فقط قیمت بیلبط هواپیما را بپردازند جبران این مال را بخواهد (صحیح است) و مواعین مال را سر راه زیارت حسین اهل علی علیه السلام بر دارد

در خانه مرایشم یک تذکر مختصر بدولت میدهم و آن اینست که ۴۰۰۰۰۰۰ درصد سهم نفت ایران از کل محصول نباید اعاند فراداد های طولی الیه عملا از اختیار ملت ایران خارج شود (عبدالرحمن فرامرزی - صحیح است) چون شنیده میشود که برای آن خواهیانی دیده شده که آنهم من غیر مستقیم وسیله عمال شرکت نفت انگلیسو کیانیهای همدست آنها بدیده خود و من در کابینه بدولت تذکر میدهم که قبل از تقدیم گزارش مجلس شورای ملی و توضیحات کلی از وضع بازار و مشربهایشکه مراجعه کرده اند بیاین اقدامی بعمل آورد (صحیح است)

رئیس - وقت شما تمام شد

کاشانی - عرض بنده تمام شده فقط قسمت سوم مرایش بنده راجع است ب توسعه روز افزون مرغ فرس و عدم تکلیف و مسائل مداوا و مصالح و پیشگیری است اما کسی با باشگاههای مسولین سر کشی نکند و ملاحظه نکنند که فرزندان وطن ما چگونه از بیجانی حتی در راهروها و گاهی زیر چادر ها در زمستان سرد زندگی میکنند نمی توانان این خطر هم توجه را باهاست

عبدالرحمن فرامرزی - در در انتخباتی یکمدهای اعتراض میکنند

رئیس - آقای شاهرخ شاهی

اینکه باظهار مطالب اساسی خود بپردازم از دولت و بخصوص جناب آقای وزیر معترمانه راه در مورد انتصاب جناب آقای مهندس حامی به معاونت ساختن وزارت راه که مورد علاقه عموم طبقه روشنفکرو تحصیل کرده این ملک است تشکر نمودم (صحیح است) و امیدوارم ایشان بتوانند در وزارت

ایران به خواست خداوندی صلحه جدیدی را در تاریخ برای ایجاد مجد و عظمت خود باز نمایند (تفضلی - اسم برید قربان) آقایان نمایندگان معترمانه بخواهند متعالی شرافتم سو گنده یاد میکنند که تا امروز نه بسازمان رفته و نه کاری بآن دستگاه داشته ام و به نهایت شخص آقای اینجناب تا حال او را ندیده ام و اگر اوها کند که مرا بیکبار در عمر خود دیده است حاضر تمام آنچه را که راجع به اعمال و افعال ایشان در سازمان برنامه عرض رسانید و ایشان را از پشت همین تریبون تذکرید و از ایشان مدد طلبم متناسفانه حقایق را که با کمال ادب بر حسب ضرورت عرض رسانیدم انتظار نداشتیم که اینقدر بیان آن مطالب ناگوار و دردناک باشد منکه وارد مسائل بانک ملی و موضوع لیرو اعلام جرم نشده بوده و نبخوایم بشوم (مهندس جعفری - حق داشته آقا شما نمی توانید توهین کنید) (همه نمایندگان) (مهندس ظفر - چرا توهین میکنید آقا) (مهندس جعفری - حق ندارم بر حال این ملک توهین کنی بیایان آقا) (ظفر - ما حاضر نیستیم این حرفها را بشویم) (زنک معتمد رئیس - دعوت بسکوت)

(در این عرض دعوی آقایان نمایندگان بحال متوجه وبا همه هم ریخته اند و قصد داشتند بالا رجلسه تارتک کنند)

رئیس - به همه تان تذکر میدهم بفرمایند بنشینید این وظیفه من است به تمام آقایانی که بلند شده اند و مجلس را شلوغ کرده اند اختصار خواهم کرد آقای شاهرخ شاهی شما هم اگر بکسی توهین کنید بشما هم اختصار میکنم بعد شما را توبیح میکنم این وظیفه من است که حفظ انتظامات را بکنم

مهندس اردبیلی - آقای شاهرخ شاهی اسم بفرید آقا

رئیس - آقای شاهرخ شاهی اینجا جای بحث و استدلال است وظیفه و کبیل هم سؤال است اینجا اهانت کردن به اشخاص ممنوع است شما بنشینید اینجا بکنید بنده ۲۰ دقیقه فلا تلف میدمم (در ساعت دو ربع جلسه به عنوان نفس تعطیل مجدداً در ساعت ده و چهار دقیقه صبح تشکیل گردید)

صدر الزاده - بنده یاد کند که مرخصی دارم

رئیس - بفرمائید

صدر الزاده از آقایان معترمانه استماع میکنم باین نکته توجه بفرمائید و آن این است که موافقت مجلس از این بالاتر است که مدعیه مرانی بکنند یا اهانت بکنند خاصه اینکه نسبت بیک مأموری که بتازگی بیک کاری از طرف دولت منصوب شده است (صحیح است) ما باید بدست بدهیم به مأمورین اگر خدمت کردند تشویق کنیم

و اگر خدای نخواسته متصرف شدند از اینها بازخواست کنیم (صحیح است) این نسبت به اشخاص بشود یا اینکه تازه مشغول کار شده اند تکذیب بشود (صحیح است) (احست)

رئیس - مشغول امور کلی برنامه رئیس دولت است و مشغول امور مالی آن وزیر دارائی است و مشغولیت امور فنی با وزارت اقتصاد ملی است هر کدام از آقایان سؤالی دارند راجع به برنامه بفرمایند تا برای جواب حاضر شوند حالا همه سؤالات تمام شده است یک دو روز معین سؤالی بعمل بیاید در اینجا با کمال ادب بر حسب ضرورت عرض رسانید و ایشان را از پشت همین تریبون تذکرید و از ایشان مدد طلبم متناسفانه حقایق را که با کمال ادب بر حسب ضرورت عرض رسانیدم انتظار نداشتیم که اینقدر بیان آن مطالب ناگوار و دردناک باشد منکه وارد مسائل بانک ملی و موضوع لیرو اعلام جرم نشده بوده و نبخوایم بشوم (مهندس جعفری - حق داشته آقا شما نمی توانید توهین کنید) (همه نمایندگان) (مهندس ظفر - چرا توهین میکنید آقا) (مهندس جعفری - حق ندارم بر حال این ملک توهین کنی بیایان آقا) (ظفر - ما حاضر نیستیم این حرفها را بشویم) (زنک معتمد رئیس - دعوت بسکوت)

(در این عرض دعوی آقایان نمایندگان بحال متوجه وبا همه هم ریخته اند و قصد داشتند بالا رجلسه تارتک کنند)

رئیس - به همه تان تذکر میدهم بفرمایند بنشینید این وظیفه من است به تمام آقایانی که بلند شده اند و مجلس را شلوغ کرده اند اختصار خواهم کرد آقای شاهرخ شاهی شما هم اگر بکسی توهین کنید بشما هم اختصار میکنم بعد شما را توبیح میکنم این وظیفه من است که حفظ انتظامات را بکنم

مهندس اردبیلی - آقای شاهرخ شاهی اسم بفرید آقا

رئیس - آقای شاهرخ شاهی اینجا جای بحث و استدلال است وظیفه و کبیل هم سؤال است اینجا اهانت کردن به اشخاص ممنوع است شما بنشینید اینجا بکنید بنده ۲۰ دقیقه فلا تلف میدمم (در ساعت دو ربع جلسه به عنوان نفس تعطیل مجدداً در ساعت ده و چهار دقیقه صبح تشکیل گردید)

صدر الزاده - بنده یاد کند که مرخصی دارم

رئیس - بفرمائید

صدر الزاده از آقایان معترمانه استماع میکنم باین نکته توجه بفرمائید و آن این است که موافقت مجلس از این بالاتر است که مدعیه مرانی بکنند یا اهانت بکنند خاصه اینکه نسبت بیک مأموری که بتازگی بیک کاری از طرف دولت منصوب شده است (صحیح است) ما باید بدست بدهیم به مأمورین اگر خدمت کردند تشویق کنیم

رئیس - به آقای ارباب دادند چهار دقیقه بیشتر وقت ندارند

ارباب - بنده مطالب زیادی دارم که در ظرف چهار دقیقه گفتنش بیسر نیست

رئیس - یک دقیقه هم زیاد نخواهد شد بیاناتتان را موصوفاً بجزبه آینه بکنید

ارباب - چشم حالا از همان دقیقه استفاده میکنم به شهادت صورت جلسات در ادوار ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ مجلس بنده مسکوت مفاسد و مضار زیاد مأمورین دولت را در امور مردم تشکر کردم و امروز روز زور زایدتر شد که مفاسدش هم بیشتر شده توضیحاتش را در جلسه دیگر خواهم داد مخصوصاً مأمورین برزنهاطوری بجان کبیه شایا باها و بازارها افتاده اند و بعنوان مختلف باسم دادگاهی که اصلا در برزنج وجود ندارد در مردم بول میگرد (صحیح است) و منتهی و فسادش کرده اند موضوع دیگر اینکه در امور قضائی مثل اینکه آدم کیسها ما انقدر که باید و شاید مورد توجه قرار نگیرد در دستگاههای قضائی وضابطین آنها که زاندر امری باشند اینها کین اختلافاتی دارند که پروندههای بلوچستان را دارند از بین میبرند و بنده جداقتضای مسکوت از دولت که باین وضع توجه کنید موضوع دیگر که جای خوشوقت است این است که اصلاحات شروع شده و بک وزارت خانهای هم ماون فنی دارد هم معاون اداری دارد یک معاون ساختمانی پیدا کرده و یک معاون پل سازی پیدا کرده و یک معاون سد سازی پیدا خواهد کرد و هم یک معاون دالان سازی خواهد داشت باین ترتیب اصلاحات شروع شده است بقیه عرضها در جلسه بعد عرض خواهم کرد

۳ - تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۳۳ و لایحه قریغ بودجه سال ۱۳۳۱ مجلس شورای ملی بوسیله آقای امید سالار

رئیس - وارد دستور میشود: آقای امیدسالار

امیدسالار (تادیرداز) - با اجازه آقایان محترم بودجه سال جاری مربوط به سال ۱۳۳۳ لایحه قریغ بودجه سال ۱۳۳۱ مجلس شورای ملی را تقدیم میکنم و از راهنماییها و مساعدتهای مقام محترم ریاست مجلس و همچنین اعضای محترم هیئت رئیسه و مخصوصاً ابرار لطفی که کارپردازان محترم جناب آقای میراشرفی و جناب آقای پنهانی در مورد بنده فرمودند اظهار تشکر میکنم و ضمناً می‌خواهم بگویم که از آقایان کارمندان مجلس که اکثر آردمان در دستکار و علاقتند بکار و بسیار حساس هستند (صحیح است) و لیاقت آنرا دارند که مورد عنايت مخصوص

رئیس - به آقایان واقع بشوند بام یک کارپرداز از آقایان کارمندان ابراز تشکر کنم و بطوری که آقایان ملاحظه فرموده‌اند در این مدت امرداخلی مجلس بهبودی مقصوسی پیدا کرده است و امید است با اصلاحاتی که تحت نظر مقام محترم ریاست درآینده در نظر است رعایت خاطر آقایان از هر حیث حاصل گردد

صدرزاده - از جدیت خود جناب آقایان قدر دان می‌کنم

رئیس - لایحه بودجه ۱۳۳۳ و لایحه قریغ بودجه ۱۳۳۱ به کمیسیون محاسبان فرستاده میشود

۴ - تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای معاون نخست وزیر

رئیس - آقای فولادوند

فولادوند (معاون نخست وزیر) - دو لایحه است راجع به سازمان برای یک مربوط است به رفع بایزمتی کشور از محصولات چای و قند و قندش کرده اند و دیگری مربوط است به برنامه عمرانی که برای تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم میشود

رئیس - به کمیسیونهای مربوطه فرستاده میشود

۵ - تقدیم طرح راجع به اضافه شدن عدت جلسات بوسیله آقای مشایخی و مسکوت ماندن آن

رئیس - آقای مشایخی

مشایخی - مقام محترم ریاست برای تشکیل جلسات مجلس شورای ملی کمال علاقمندی و کمال توجه را همیشه بمنظور فرموده اند ولی حقیقت مطلب این است که باید اعتراض کنیم که در ظرف مدت ۸ ماه جز یک کار اساسی که موضوع نفت بوده آنطوریکه لازم بوده مجلس کاری نکرده باین جهت طرحی است که عده‌ای از نمایندگان محترم تقاضا کرده‌اند که ماده ۷۰ آیین‌نامه که حد اقل کار را ۳ ساعت تعیین کرده است تغییر کند و این طرح ۳ فوریتی است که تقدیم میکنم مسلم است که آقایان نمایندگان کمال علاقمندی هستند دولت ایران هم طرفدار زیادی کار مجلس است (صحیح است) (بکنفرانز نمایندگان ما که کار موقوفند در این آقا)

رئیس - این طرحی که آقایان به مجلس داده اند مندر بوط بنده تغییر ماده ۷۰ آیین‌نامه است که باین ترتیب حد اقل کار ۴ ساعت باشد این با اختیار خود مجلس است اگر شما بخواهید ۴ ساعت یا پنج ساعت بنشینید ممانعی ندارد بنده خیلی خوشوقت می‌شوم که آقایان زودتر باینده بیشتر بنشینند بنا بر این جهت است که معصیل حاصل است آقایان همانطوریکه امروز بایک خورده نشاط و فعالیت حاضر شدند و مشغول کار هستند در جلسه اینکار را بفرمایند و آنوقت احتیاجی به این طرح هم نیست

مشایخی - فرمایش مقام ریاست عکاسا صحیح است اما نظریاتیکه حد اقل مدت کار را آیین‌نامه ساعات تعیین کرده است مورد تقاضای این است که حد اقل تغییر کند و ۴ ساعت باشد

رئیس - بنده هم نسبت به آیین‌نامه نظریاتی دارم در آیین نامه موادی هست که لازم است اصلاح شود اگر آقایان موافقت بفرمایند در جلسات بعد یک کمیسیون مخصوص انتخاب شود برای تجدید نظر در آیین‌نامه مجلس (صحیح است) که بجز کل آیین‌نامه را مطابق وضعیت امروز اصلاح کنیم و باعث شود که کارها در مورد حضور افراد در موقت رای و فیه بهتر انجام شود (صحیح است) این را می‌کنم برای آن قسمت

مشایخی - آن نظر حضرتعالی منافاتی با این طرح ندارد

۶ - بقیه مذاکره در لایحه اعزام فارغ التحصیلانهای رتبه اول دانشگاهها بخارجه

رئیس - آقای درخشش

درخشش - لایحه تغییر اشل فرهنگیان که چندین ماه در مجلس معطل شده بود بصورت رسیدیو بدهام به مجلس سنای فرستاده شد حالا از مجلس سنای برگشته است پیشنهادی است که به اعضای آقایان نمایندگان رسیده که آن لایحه مطرح بشود

رئیس - پیشنهاد مقصوسی لازم نیست لویجی که از مجلس شورای ملی به مجلس سنای فرستاده میشود بعضی املی به برگشت در دستور قرار میگردد مطرح میشود

درخشش - تقاضا شده است که قبل از هر چیز مطرح بشود

رئیس - بسیار خوب لایحه مربوط به اعزام فارغ التحصیلان به اروپا که در جلسه قبل مطرح بود مطرح است پیشنهاد قرائت میشود (پیشنهاد آقای مهندس اردبیلی به شرح زیر خوانده شد) پیشنهاد مینامیم معصیلینی که بخرج خود در دانشگاههای خارج از ایران شاگرد اول باشند آنها هم بیشتر باشد ما بیشتر بر تربیت احتیاج داریم وقتی که تربیت اجتماعی خوب شد ما میتوانیم از معلم خارجی استفاده کامل کنیم یک عرض دیگر هم دارم که مربوط به همین موضوع است ما بجای اینکه معصیل بخرج خود در اروپا تحصیل کنند بنده این است که داخلی هائیکه در مملکت ما هستند و اینها از لحاظ تربیتی که دارند مورد استفاده هستند اینها را تشویق کنیم با اقل توهمی بهشان نکنیم و بنده عقیده ام این است که یکی از این اشخاص آقای امجد است ایشان از لحاظ تربیت اجتماعی میتوانند خدمت کنند

رئیس - این مطلب مربوط به لایحه فرهنگ نیست آن تمام شد و گذشت

صدوزاده - جنبه شخصی پیدا می‌کند

تفضلی - یک کلمه دیگر اجازه بفرمایید عرض کنم بنده بعنوان شخصی عرض نکردم و اینکه تصور شد که بنده می‌خواهم از آن شخص دفاع بکنم خیلی مغرب می‌خواهم ولی مقصود بنده این بود که بنده بقت تربیت بیشتر توجه بکنیم و من خودم کسی هستم که این دوام ترتیب مجلس را مراعات بکنم و یکبار با تربیت باشم آقایان اطلاع دارند که بنده همیشه در نزد یکی سیامیم با شایعهای مبارزه کرده‌ام که از من خیلی بزرگتر بوده‌اند یا مهربان من بوده‌اند و آقایان ملاحظه باشند بنده با اختصاصیکه از من کوچکترند مبارزه نکنیم (احسن است)

رئیس - آقای مهندس اردبیلی گمان میکنم اینطور تصدیق دارند که شاگردانهای که مشغول تحصیل در اروپا هستند اگر اینها تمام رتبه اول را حائز شدند آنها هم مشغول این قانون بشوند که بآنجا کمک بیاوریم و سوابقی هست که نشان بدهد نتیجه خیلی بهتر گرفته شده بنده تا آن جا که بظاهر دارم سائلش را بدقت نمیتوانم عرض کنم قبل از سال ۱۹۰۵ بود که دولت ژاپن یک بار عده معلم متحصص از آمریکا آقایان اطلاع دارند که دولت ژاپن بایندهای ملککش را برای خارجیها بسته آنقدر متعصب بودند که خارجیها را رانده اند در آنسال در مملکت خود را بدین خارجها باز کردند مدتی اینک یک عده متحصص و معلم آمریکائی آوردند از معلمین التزام گرفتند که آنها را از آنجا رانند انجام بدهند و ما اگر دانشگاههای خودمان را می‌بینیم از این است که معصیل بخرج بفرستیم یعنی مغایری که برای اعزام معصیل بخارج میکنیم اگر خر معصیلین بکنیم خیلی بهتر است درام که با اجازه مقام ریاست عرضی کنم استرو کوبون Instruction که تعلیم باشد شاید ارزشش از تربیت که بیشتر باشد ما بیشتر بر تربیت احتیاج داریم وقتی که تربیت اجتماعی خوب شد ما میتوانیم از معلم خارجی استفاده کامل کنیم یک عرض دیگر هم دارم که مربوط به همین موضوع است ما بجای اینکه معصیل بخرج خود در اروپا تحصیل کنند بنده این است که داخلی هائیکه در مملکت ما هستند و اینها از لحاظ تربیتی که دارند مورد استفاده هستند اینها را تشویق کنیم با اقل توهمی بهشان نکنیم و بنده عقیده ام این است که یکی از این اشخاص آقای امجد است ایشان از لحاظ تربیت اجتماعی میتوانند خدمت کنند

رئیس - این مطلب مربوط به لایحه فرهنگ نیست آن تمام شد و گذشت

بکنند در این قانون استثنائی نشده است یعنی شامل جمیع دانشگاهها هست البته باینکه استثنائی نشده است شامل دانشگاه عمده ل و متغول هم خواهد بود و خارج هم اختصاصی با اروپا و آمریکا داده نشده است بنده چیز اضافه‌ای پیشنهاد نکردم مطلب اضافهای که بنده پیشنهاد کردم اینست که دانشگاه جوانان رتبه اول فارغ التحصیل دانشگاه معقول و منقول را که وزارت فرهنگ مکلف است آنها را بفرستد بخارج بجامه‌الاهرا بفرستند هفتاد اینست که در کشور اسلامی است که دانشگاه جوانان اسلامی در آنجا تحصیل میکنند یکی عراق است که در نجف اشرف تحصیل میکنند و دیگری دانشگاه الازهر مصر است که عراق دانشجویان ایرانی و طلاب علوم دینی به کافه وجود دارند و بقیعه بنده چنانچه بجامه‌الاهرا فرستاده شود مقدم خواهد بود برای اینکه از خیلی کشور های اسلامی حتی از افغانستان طرابلس و الجزایر و مراکش در دانشگاه الازهر مصر دانشجو هست جزایران و این مطلب علاوه بر اینکه کار در تحصیلی دانشجویان اسلامی را تکمیل خواهد کرد بنا به اسلام که کمهت هاست هدف جمیع مسلمین است کمک بسزای شایسته خواهد کرد زیرا دانشجویان ایرانی با علمای اسلامی سایر ممالک و کشورها مدرس و همطراز خواهند بود این بود که بنده پیشنهاد کردم حالا که می‌خواهند این دانشجویها اعزام شوند وزارت فرهنگ بداند که اینها را بالاهر بفرستد (احسن است) مطلب دیگری که می‌خواستم در خانم پیشنهاد خودم عرض آقایان برسانم این بود که بعضی از آقایان ناخفین هم پیشنهاداتی در این باب داده اند منم ذکر شد که یک عده رضایت‌هایی از معصیلینی که در اروپا هستند دیده شده است و یک عده‌ای از آنها درجه‌های مختلف اصول مذهب است عمل میکنند البته عده‌شان معدود است ولی در قسمت دانشجویان اسلامی و منقول و منقول چون متعصب اسلام در خط مخالف کونینم سیر میکنند از این دانشجویان خیال ما بکنی راحت است چون جامه الازهر جامه‌ای است اسلامی و از این جهت نگرانی نخواهد بود (پیراسته راجع برقمی چه می‌فرمایند) النادر کالعدمم را که خود علما گفته‌اند در جواب آقای پیراسته است که آن کالعدم است البته یک نفر ممکن است در هر قسمتی متعرب بشود بنده در اینجا خواستم از یک ربع وقت خود استفاده کرده باشم مناسبت دانشجویان اسلامی البته آن قسمت از دانشجویانی که منحرف شده اند انحراف نشان بوطن و مذهب است اسلام ما لطمه کلی خواهد زد درست اسلام در جهت مخالف کونینم سیر می‌کند یعنی اسلام هر زوون و قابل دفاع و جهاد دانسته است در صورتیکه کونینم برای وطن مرز قائل نیست بلکه مرز

بکنند در این قانون استثنائی نشده است یعنی شامل جمیع دانشگاهها هست البته باینکه استثنائی نشده است شامل دانشگاه عمده ل و متغول هم خواهد بود و خارج هم اختصاصی با اروپا و آمریکا داده نشده است بنده چیز اضافه‌ای پیشنهاد نکردم مطلب اضافهای که بنده پیشنهاد کردم اینست که دانشگاه جوانان رتبه اول فارغ التحصیل دانشگاه معقول و منقول را که وزارت فرهنگ مکلف است آنها را بفرستد بخارج بجامه‌الاهرا بفرستند هفتاد اینست که در کشور اسلامی است که دانشگاه جوانان اسلامی در آنجا تحصیل میکنند یکی عراق است که در نجف اشرف تحصیل میکنند و دیگری دانشگاه الازهر مصر است که عراق دانشجویان ایرانی و طلاب علوم دینی به کافه وجود دارند و بقیعه بنده چنانچه بجامه‌الاهرا فرستاده شود مقدم خواهد بود برای اینکه از خیلی کشور های اسلامی حتی از افغانستان طرابلس و الجزایر و مراکش در دانشگاه الازهر مصر دانشجو هست جزایران و این مطلب علاوه بر اینکه کار در تحصیلی دانشجویان اسلامی را تکمیل خواهد کرد بنا به اسلام که کمهت هاست هدف جمیع مسلمین است کمک بسزای شایسته خواهد کرد زیرا دانشجویان ایرانی با علمای اسلامی سایر ممالک و کشورها مدرس و همطراز خواهند بود این بود که بنده پیشنهاد کردم حالا که می‌خواهند این دانشجویها اعزام شوند وزارت فرهنگ بداند که اینها را بالاهر بفرستد (احسن است) مطلب دیگری که می‌خواستم در خانم پیشنهاد خودم عرض آقایان برسانم این بود که بعضی از آقایان ناخفین هم پیشنهاداتی در این باب داده اند منم ذکر شد که یک عده رضایت‌هایی از معصیلینی که در اروپا هستند دیده شده است و یک عده‌ای از آنها درجه‌های مختلف اصول مذهب است عمل میکنند البته عده‌شان معدود است ولی در قسمت دانشجویان اسلامی و منقول و منقول چون متعصب اسلام در خط مخالف کونینم سیر میکنند از این دانشجویان خیال ما بکنی راحت است چون جامه الازهر جامه‌ای است اسلامی و از این جهت نگرانی نخواهد بود (پیراسته راجع برقمی چه می‌فرمایند) النادر کالعدمم را که خود علما گفته‌اند در جواب آقای پیراسته است که آن کالعدم است البته یک نفر ممکن است در هر قسمتی متعرب بشود بنده در اینجا خواستم از یک ربع وقت خود استفاده کرده باشم مناسبت دانشجویان اسلامی البته آن قسمت از دانشجویانی که منحرف شده اند انحراف نشان بوطن و مذهب است اسلام ما لطمه کلی خواهد زد درست اسلام در جهت مخالف کونینم سیر می‌کند یعنی اسلام هر زوون و قابل دفاع و جهاد دانسته است در صورتیکه کونینم برای وطن مرز قائل نیست بلکه مرز

بکنند در این قانون استثنائی نشده است یعنی شامل جمیع دانشگاهها هست البته باینکه استثنائی نشده است شامل دانشگاه عمده ل و متغول هم خواهد بود و خارج هم اختصاصی با اروپا و آمریکا داده نشده است بنده چیز اضافه‌ای پیشنهاد نکردم مطلب اضافهای که بنده پیشنهاد کردم اینست که دانشگاه جوانان رتبه اول فارغ التحصیل دانشگاه معقول و منقول را که وزارت فرهنگ مکلف است آنها را بفرستد بخارج بجامه‌الاهرا بفرستند هفتاد اینست که در کشور اسلامی است که دانشگاه جوانان اسلامی در آنجا تحصیل میکنند یکی عراق است که در نجف اشرف تحصیل میکنند و دیگری دانشگاه الازهر مصر است که عراق دانشجویان ایرانی و طلاب علوم دینی به کافه وجود دارند و بقیعه بنده چنانچه بجامه‌الاهرا فرستاده شود مقدم خواهد بود برای اینکه از خیلی کشور های اسلامی حتی از افغانستان طرابلس و الجزایر و مراکش در دانشگاه الازهر مصر دانشجو هست جزایران و این مطلب علاوه بر اینکه کار در تحصیلی دانشجویان اسلامی را تکمیل خواهد کرد بنا به اسلام که کمهت هاست هدف جمیع مسلمین است کمک بسزای شایسته خواهد کرد زیرا دانشجویان ایرانی با علمای اسلامی سایر ممالک و کشورها مدرس و همطراز خواهند بود این بود که بنده پیشنهاد کردم حالا که می‌خواهند این دانشجویها اعزام شوند وزارت فرهنگ بداند که اینها را بالاهر بفرستد (احسن است) مطلب دیگری که می‌خواستم در خانم پیشنهاد خودم عرض آقایان برسانم این بود که بعضی از آقایان ناخفین هم پیشنهاداتی در این باب داده اند منم ذکر شد که یک عده رضایت‌هایی از معصیلینی که در اروپا هستند دیده شده است و یک عده‌ای از آنها درجه‌های مختلف اصول مذهب است عمل میکنند البته عده‌شان معدود است ولی در قسمت دانشجویان اسلامی و منقول و منقول چون متعصب اسلام در خط مخالف کونینم سیر میکنند از این دانشجویان خیال ما بکنی راحت است چون جامه الازهر جامه‌ای است اسلامی و از این جهت نگرانی نخواهد بود (پیراسته راجع برقمی چه می‌فرمایند) النادر کالعدمم را که خود علما گفته‌اند در جواب آقای پیراسته است که آن کالعدم است البته یک نفر ممکن است در هر قسمتی متعرب بشود بنده در اینجا خواستم از یک ربع وقت خود استفاده کرده باشم مناسبت دانشجویان اسلامی البته آن قسمت از دانشجویانی که منحرف شده اند انحراف نشان بوطن و مذهب است اسلام ما لطمه کلی خواهد زد درست اسلام در جهت مخالف کونینم سیر می‌کند یعنی اسلام هر زوون و قابل دفاع و جهاد دانسته است در صورتیکه کونینم برای وطن مرز قائل نیست بلکه مرز

کریمی - بنده مخالف **رئیس** - آقای دکتر افشار بپنهان مغایر صحت کردند پیش از بکنفران بشود **فرامرزی** - سه تاملی شده اگر اجازه می‌فرمایید چند کلمه توضیح بدهم

رئیس - دیگر نمیشود توضیح داد پیشنهاد را یکبار دیگر قرائت میکنند و رای میگیریم

(پیشنهاد آقای تریبی بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - آقایانیکه با این پیشنهاد موافقت قیام کنند (اگر فرار باشند) تصویب شده پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم لایحه اعزام دانشجویان سال اول دانشگاهها بخارجه مسکوت بماند درخشش

رئیس - آقای درخشش

درخشش - بقتیاری که انواع بسیار مفیدی که تقدیم مجلس شده همین لایحه اعزام دانشجویان اول دانشگاهها بخارجه است ولی قوانین مفید در صورتی مفید واقع خواهد شد که پس از تصویب مجلس بود اجرا گذاشته شود همین لایحه اعزام معصیلین اگر پس از تصویب در اجرائش تأخیر شود سال تحصیلی تمام میشود (صدرزاده - چهارم می‌توانند تا یکم آگوست کنند) ۲۰۰۰ حالت عرض میکنم چهارم تا یکم از اواخر می که از تصویب مجلس شورای ملی سنا گذشته لایحه اضافه شدن حقوق آموز کاران از ۱۰۰۰ تومان به ۲۰۰۰ تومان است که معلمین و معصیلینی که بنده مخالف اینست که مجلس شورای ملی در یک قانون و تبصره قانونی تعیین کند که فارغ التحصیل یکدام دانشگاه بروند اینکار ما نیست این کار که وزارت فرهنگ و دستگاه فنی آنست که باید وقت کند با توجه بسوابق تحصیلات اشخاصی که فارغ التحصیل شده‌اند و برنامه هائی که در خارج هست بیینده کجا مناسب است بآنجا بفرستند والا بنده در عین این که اصولا با اعزام آقایان رتبه اول دانشگاهها موافقم ولی باتمیین اینکه یکدام مدرسه بروند بنده این را کار مجلس شورای ملی نمی‌دانم و اظهار نظر من نباید در مجلس زیاد صحیح نباشد

رئیس - آقایان و وزارت فرهنگ نظرتان را بفرمایید

معاون وزارت فرهنگ - بنده با پیشنهاد جناب آقای تریبی و اعزام شاگردان اولهائی که از دانشگاه معقول و منقول خارج شده اند بجامه الازهر موافقت دارم (احسن است)

رئیس - باید برای گرفت

دکتر افشار - برنامه جامعه الازهر را بفرمایید چیست

فرامرزی - دانشگاه است مثل دانشگاهها

وزاب . دکتر شاهکار . پناهی . شیبانی
 مهندس جفرویی . عبدالرحمن فرامرزی
 عباسی . فرود . دکستر وکیل . ایلخانی زاده
 سهرابیان . بوداغبان . حمیدیه . درخشش
 دکتر حمزوی . صدرزاده . بزرگ نیا . دکتر
 جزایری . غضنفری . عبدالصاحب صفائی
 غزویه علم . اکبر . قراگزلو . بودبور
 امیر احتشامی . اردلان . فرید . اوعمی
 کاشانیان . کیکاوسی . بهجانی . توماج
 سعیدی . عاملی . موسوی . صدیقی . دکتر
 مشیر فاطمی . قریشی . مهدوی . کدیور . سلطانی
 محمود افشار . لاری . شادلو . تقضالی .
 خرازی . کیو . دکتر عبید . خلعتبری .
 دکتر افشار . دکتر آهی . احمد صفائی
 سعیدی نوری . نقابت . هندی . نصیری
 نفة الاسلامی . عرب شیبانی . مصطفی
 ذوالفقاری . استغر . مرتضی حکمت . دهقان
 قوامی . رضا افشار . سلطان مراد بختیار
 محمود ذوالفقاری . جلیلووند . امیر نصرت
 اسکندری . اورنگ . یار افشار . مسعودی
 جلیلی . بیات ماکو .
 آراء مأخوذه شماره شده ۸۲ ورقه

موافق و يك ورقه مخالف ودمورقه سفید
 بی اسم شمرده شد
رئیس - لایحه اعزام شاگردان
 اول فارغ التحصیل دانشکده های ۸۲ رأی
 موافق تصویب شد.
 اسامی موافقتی: آقایان: مهدی لاری
 محمد درخشش . سعیدی . باقر بوشهری .
 احمد فرامرزی . عبادت زبئی . صادق سرمد
 علی محمد غضنفری . مهدی ارباب .
 تیمورتاش . اخوان . رضا کدیور . کاشانیان
 عبدالصاحب صفائی . عبدالرحمن فرامرزی
 بهادری . پیراسته . دکتر حمزوی .
 مشابیحی . احمد حمیدیه . محمد عباسی .
 بوداغبان . مهندس جفرویی . ایلخانی
 زاده . دکتر وکیل . محمودی . شیبانی .
 اردلان . علم . مهندس اردبیلی . پناهی
 دکتر شاهکار . صفاری . کریمی . رضائی
 دکتر مشیر فاطمی . اکبر . رضا افشار .
 کیکاوسی . افغنی . امیر احتشامی . بودبور
 فرید . قراگزلو . بزرگ نیا . صدرزاده
 اورنگ . دهقان . نفة الاسلامی . قوامی .
 سلطانی . مسعودی . سهرابیان . مرتضی
 حکمت . دکتر آهی . خرازی . شادلو

سعیدی نوری . هندی . محمود افشار . نصیری
 یار افشار . توماج . قرشی . استغر . عاملی .
 خلعتبری . مهدوی . امیرتبهور . دکتر
 افشار . جلیلووند . دکتر سعید حکمت . کیو
 دکتر عبید . دکتر بیبا . بیات ماکو . دکتر
 جزایری . نقابت . موسوی . اسکندری
 اربه . مصطفی کاشانی . (باز کر این جمله
 چون مربوط به فرهنگ است موافقم)
 مخالف : آقای جهانگیر تقضالی
 ورقه سفید علامت امتناع ۱۰ ورقه
رئیس - آقای مامون وزارت فرهنگ
معاون وزارت فرهنگ - خواستم
 از نمایندگان محترم مجلس با این
 توجهی که بیاور فرهنگ دارند اظهار
 امتنان کنم امیدوارم که حقیقتاً این
 دانشجویانی که اعزام می شوند با ادامه
 تحصیلات خود جبران محبت های آقایان را
 بفرمایند نسبت بفرمایشات جناب آقای دکتر
 جزایری که برای بنده متبع است و به
 بیانات ایشان ارزش میدهم امیدوارم که
 سرپرستها بتوانند وظایف خودشان را انجام
 بدهند و معصلمین با ادب بقول سعیدی

تربیت شوند و بخدمت این مملکت بیایند
 البته نسبت بفرمایشات دیگر ایشان امیدوارم
 که تحقیق کنیم (دکتر جزایری - از
 جنابعالی انتظار داریم که عدل کنید)
 (عبدالرحمن فرامرزی - آقا پاریس از وقتی
 دکتر خوشبین رفته خوب شده است)

۷- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - در دستور يك لایحه دیگری
 است که مربوط با اعتبار ساختمانی شهرستانها
 هست و قسمتی از پیشنهادات آن هم مطرح
 شده و بعضی از آن هم تصویب شده در درجه
 اول آن طرح در دستور خواهد بود بعد از
 آن لایحه راجع به بازنشستگان است که
 از مجلس شنا رسیده مطرح می کنیم. فعلاً
 جلسه را ختم میکنیم این دستور مربوط
 به جلسه روز یکشنبه است . جلسه
 آینده روز پنجشنبه خواهد بود که سؤالات
 مطرح خواهد بود.

(مجلس نیم ساعت بعد از ظهر
 ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی -
رضاحکمت